

[Undervisnings- og forskningsministeren]

en række initiativer. Der er fremlagt en plan for en generel økonomisk politik til styrkelse af konkurrenceevne og beskæftigelse, altså reduktion af betalingsbalanceunderskuddet. Det er den, vi lige har hørt om. En gennemførelse af denne plan vil være det vigtigste bidrag til at opfylde de ønsker, som forslagsstillerne bag forespørgslen netop har fremsat. Men til støtte for en sådan generel politik er der naturligvis behov for særlige initiativer på enkelte områder, og jeg vil nævne nogle stykker:

Regeringen og Socialdemokratiet har indgået en aftale om uddannelsesstilbud til langtidsledige på basis af 1,8 mia. kr. til uddannelsesaktiviteter i perioden 1989-92. Undervisningsministeriets andel i 1989 er 150 mio. kr., som primært anvendes til uddannelsesstilbud inden for erhvervsuddannelserne. Vi har regnet med at skulle skaffe 2.100 uddannelsespladser i 1989. Vi har været i stand til at skaffe 2.900 uddannelsespladser, fordi skolernes kapacitet har vist sig at kunne udnyttes bedre end forventet i årets begyndelse. Vi håber at kunne dække et yderligere behov på godt 500 pladser inden årets udgang.

Disse tal viser, at det var rigtigt at satse på uddannelsesstilbud, og at erhvervsskolerne har været i stand til at leve op til udfordringen.

I perioden 1990-92 vil der årligt blive oprettet ca. 1.100 nye uddannelsespladser på HTX, HX og de videregående teknikeruddannelser. Endvidere ligeledes årligt ca. 100 pladser på de tekniske skolers enkeltfag og 200 på en ny handelsuddannelse, som sandsynligvis vil blive iværksat. Jeg håber endda med et endnu større antal pladser.

Regeringen har den 15. september 1989 indgået en aftale med Socialdemokratiet om fremskaffelse af det nødvendige ekstra antal lære- og praktikpladser allerede i dette efterår. Finansudvalget har godkendt, at der anvendes 100 mio. kr. af AER's, altså Arbejdsgivernes Elevrefusions, kassebeholdning til fremskaffelse af pladser i den private sektor. For det offentliges vedkommende tilstræbes det at skaffe ekstra 2.000 pladser, hvoraf staten tegner sig for 500.

Den 31. oktober 1989 - altså i forgårs - henstillede regeringen til kommuner og amtskommuner, at de tager initiativ til at oprette i alt 1.500 ekstra pladser inden årsskiftet. Målet er, at der oprettes i alt 40.000 pladser i 1989.

I henhold til lov om erhvervsuddannelser, som træder i kraft den 1. januar 1991, har alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven, adgang til en erhvervsuddannelse. Alle, som vil indlede en erhvervsuddannelse på skole, har krav på at blive optaget til uddannelsens første skoleperiode og i princippet også anden skoleperiode efter eget valg. Reformen skal modvirke, at de unge forlader uddannelsessystemet i utide. De enkelte uddannelser skal tilrettelægges med en betydelig bredde for at kunne opfylde skiftende kvalifikationsbehov og kunne give grundlag for videreuddannelse. Uddannelserne kan tilrettelægges sådan, at eleverne kan afbryde forløbet med en afsluttet uddannelse og senere genoptage uddannelsen i det almindelige forløb.

Der kan tilrettelægges supplerende kurser med henblik på elevers overgang til anden erhvervsuddannelse end den, de er begyndt på. For elever, der har gennemgået 1. dels skoleundervisning, og som derefter forgæves søger praktikplads, kan der tilrettelægges skoleundervisning, som helt eller delvis erstatter praktikuddannelsen. I den forbindelse peges på, at det i henhold til reformen påhviler skolerne at udføre opsøgende virksomhed for at skaffe uddannelsespladser.

I øvrigt er jeg overbevist om, at 1990'erne vil blive præget af elevmangel mere end af den pladsmangel, som har præget 1980'erne, bl.a. på grund af de store årgange.

Inden for de videregående uddannelser kan jeg pege på følgende initiativer, som vil virke positivt på muligheden for at få arbejdsløse i gang med en videregående uddannelse.

Det er min agt skabe et antal yderligere uddannelsespladser ved de videregående uddannelser, i den udstrækning det kan ske inden for ministeriets budgetrammer og inden for finanslovens overordnede rammer.

Der påtænkes oprettet 450 bachelorpladser om året fra 1990 til 1992 på institutionerne under de videregående uddannelser. Endvidere er der, såfremt der findes finansieringsmuligheder derfor, planer om udbygning af bachelorpladser med 1.000 i 1990, 2.000 årligt i 1991 og 1992 og 1.000 pladser i 1993.

Virkningen heraf vil bl.a. være at få flere igennem uddannelsessystemet, men en af betingelserne for, at det kan gennemføres, må være, at dimittendordningen ændres, for ellers vil